

Mødereferat

Arbejdsgruppe 1: Kildesporingsmetoder og -strategier

Projekt: Kildesamarbejdet 2007-09-06
Dato: 5. september 2007
Sted: Helsingborgs stad

Deltagere:	Barbro Danielsson (BDA)	Helsingborgs Stad
	Marianne Nordenadler	Helsingborgs Stad
	Erik Persson	Helsingborgs Stad
	Jenny Rosell	Helsingborgs Stad
	Lone Kofoed Rasmussen	Gladsaxe Kommune
	Susanne Flygare	VA-verket, Malmö Stad
	Ingemar Andersson	VA-verket, Malmö Stad
	Claus Sand Gybeck	Hvidovre Kommune
	Helle Buus	Hvidovre Kommune
	Jes la Cour Jansen	Lunds Universitet
	Ulf Nielsen (ULN)	DHI
	Kristina Buus Madsen (KBM)	DHI
Afbud	Mats From	VA-verket, Malmö Stad
	Fredrik Andreasson	Länsstyrelsen i Skåne Län
	Morten Beha Pedersen	Hvidovre Kommune
	Henrik Ibsen	Hvidovre Kommune
	Carsten Sølyst	Gladsaxe kommune
	Lene Madsen	Gladsaxe Kommune
	Peter Svensson	Helsingborgs Stad
	Leif Runeson	VA-verket, Malmö Stad
	Maria Lecander	Miljöförvaltningen, Malmö Stad
	Kim Rindel	Lynettefællesskabet I/S
Referent	Kristina Buus Madsen	

Dagsorden:

- 0 Velkomst (BDA)
- 1 Præsentation af dagsorden og arbejdsgruppens projektrapportering (ULN)
- 2 Status for tungmetal-målinger på renseanlæg (ULN/KBM)
- 3 Præsentation af måleresultater samt diskussion af metoder, strategier og opfølgende aktiviteter for de enkelte partnere
- 4 Det videre arbejde
- 5 Eventuelt

Källsamarbetet – Kildesamarbejdet

Samarbejde om reduktion af kilder til udledning af miljø- og sundhedsskadelige stoffer

Referat:

Aktion/deadline

0 og 1

BDA bød velkommen.

ULN gennemgik tidsplanen for arbejdsgruppen. Der er planlagt ét møde i arbejdsgruppen inden projektafslutning. Derudover afholdes et midtvejsseminar d. 29. oktober 2007.

ULN gennemgik planen for arbejdsgruppens projektrapportering. Arbejdsgruppen skal rapportere deltagernes aktiviteter og resultater i projektperioden.

Disposition for arbejdsgruppens projektrapportering:

- Indledning
- Beskrivelse af aktiviteter hos arbejdsgruppens deltagere (Hvidovre, Helsingborg, Länsstyrelsen, Gladsaxe, Malmö, Lynettefællesskabet)
- Opsummering og evaluering af arbejdsgruppens arbejde

Hver deltager udarbejder:

- Indledning (med beskrivelse af planer for arbejdet)
- Kort beskrivelse af de gennemførte aktiviteter samt resultaterne af arbejdet
- Hvis resultaterne af aktiviteterne er rapporteret andet steds, henvises der til målerapporter, tilsynsnotater m.m. Ellers kan resultaterne rapporteres her

Deltagerne har et første udkast til projektrapporteringen klar til næste møde.

Alle/ marts

2

ULN præsenterede en sammenstilling af tungmetal-koncentrationer målt på renseanlæggene Lynetten, Damhusåen, Spildevandscenter Avedøre, Sjölanda og Öresundsverket i 2006. Præsentationen kan ses på Kildesamarbejdets hjemmeside:

http://www.kildesamarbejdet.org/documents/arbejdsgruppekildesporing/metaller_rensaanlaeg.pdf

Baggrundsdata er rapporteret i "Udvælgelse af projektfokusstoffer i Kildesamarbejdet".

3

En repræsentant fra hver partner præsenterede kort resultaterne fra måleprogrammer gennemført i foråret/sommeren 2007 samt planer for opfølgende aktiviteter:

VA-verket, Malmö stad: Har gennemført et måleprogram for en række af Kildesamarbejdets fokusstoffer i Fosie erhvervskvarter og i indløbet til renseanlægget Sjölanda. VA-verket planlægger

Källsamarbetet – Kildesamarbejdet

Samarbejde om reduktion af kilder til udledning af miljø- og sundhedsskadelige stoffer

et opfølgende måleprogram i to punkter i Fosie erhvervsvarter med fokus på følgende parametre:

- Metaller
- 4-nonylphenol
- 4-tert-octylphenol
- Bisphenol A
- Phthalater (DEHP og DiNP)
- PFOS

Gladsaxe Kommune: Har gennemført en undersøgelse af bio-film i maj 2007 i Gladsaxe Erhvervsvarter. Gladsaxe Kommune planlægger et opfølgende måleprogram i Gladsaxe Erhvervsvarter i efteråret 2007 med passive samplere i 3-4 brønde kombineret med tidsproportional prøvetagning med det formål at spore kilderne til belastningen med bl.a. kobolt. Gladsaxe Kommune vil i de kommende undersøgelser primært fokusere på:

- Kobolt
- NPE/OPE
- Bisphenol A
- DEHP
- PFAS

Samtidig planlægger Gladsaxe Kommune et måleprogram på overfladeafstrømning fra befæstede arealer på 3-4 lokaliteter. Formålet med måleprogrammet er at karakterisere overfladevandet for at vurdere, om det kan ledes til recipient uden om spildevandssystemet.

Hvidovre Kommune: Har gennemført en undersøgelse af bio-film i maj 2007 samt en opfølgende spildevandsundersøgelse i juni 2007 for metaller, chlorparaffiner og bisphenol A på Avedøre Holme. Hvidovre Kommune planlægger en række tilsyn på virksomhederne på Avedøre Holme som opfølgning på måleprogrammet sammen med oliemålinger og sporing af chlorparaffiner fra jern- og metalvirksomheder. Hvidovre Kommune vil i de kommende undersøgelser primært fokusere på:

- Kobolt
- Cadmium
- Kviksølv
- Chlorparaffiner
- Bisphenol A

Helsingborgs stad: Har gennemført en opfølgende sedimentundersøgelse i dagvatten-systemet for kobolt for at identificere kilderne til koboltbelastningen i Knähakehamnen. Undersøgelsen suppleredes med tilsyn på virksomheder med mulig afledning af kobolt. Helsingborgs stad har desuden gennemført en sedimentundersøgelse for nonylphenoler i Ättekulla erhvervsområde. Helsingborgs stad overvejer nye målinger for:

- NPE og OPE
- kobolt

Källsamarbetet – Kildesamarbejdet

Samarbejde om reduktion af kilder til udledning af miljø- og sundhedsskadelige stoffer

Lynettefællesskabet I/S: Har gennemført et opfølgende måleprogram på renselanlæggene Lynetten og Damhusåen for kviksølv, PFAS og bisphenol A. Lynettefællesskabet planlægger at spore kilderne til kviksølv, bisphenol A, triclosan og PFAS i oplandet til renselanlæggene via en litteraturgennemgang.

Præsentationer af de gennemførte undersøgelser ligger på projektets hjemmeside:

<http://www.kildesamarbejdet.org/arbejdsgrupper/kildesporing.html>

4

DHI og VA-verket i Malmö vil stå for udveksling af enkelte prøver mellem danske (Eurofins) og svenske (IVL) analyselaboratorier til analyse for enkelte af Kildesamarbejdets fokusstoffer.

Malmö, DHI/
oktober

Næste møde i arbejdsgruppen afholdes:

**Onsdag d. 26. marts 2007 kl. 10.00-15.30
hos Hvidovre Kommune**

Projektet er delvist finansieret af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling Interreg IIIA Øresundsregionen